

Huize Padua

In 2022 is het 325 jaar geleden dat de Broeders Penitenten werden gesticht en 300 jaar geleden dat ze zich vestigden in de bedevaartsplaats Handel. Hun nieuwe thuis werd Huize Padua genoemd, in de volksmond De Kluis. Ze waren koster, bakten hosties, maakten kaarsen, brouwden bier en gaven les aan katholieke kinderen. Daarmee moesten ze stoppen in 1878, toen bij wet werd bepaald dat alleen mensen met een onderwijsbevoegdheid voor de klas mochten staan. De broeders legden zich vanaf toen toe op de zorg voor geesteszieken. Wie nu langs Huize Padua wandelt ziet niet één gebouw, maar een levendig landgoed. De oudste gebouwen stammen uit eind negentiende eeuw en de jaren twintig en dertig van de twintigste eeuw. Het terrein is nog steeds in gebruik voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.

De kapel van Handel werd al in de Middeleeuwen gesticht, rond 1220 toen een wonder in de heide bij de boerderij Handel plaatsvond. Er werd een houten Maria-beeldje gevonden in een meidoorn. Niemand wist waar het vandaan kwam, het was toen ongeveer twintig jaar oud. Al snel werd het beeldje vereerd en er werd een kapel opgericht. Toen men bij de bouw gebrek had aan water, de heide waar de kapel gebouwd werd was zandrig en droog, deed Maria een put ontstaan. Velen die van dit water dronken vonden het heilzaam. Deze put is nu nog terug te vinden in het Processiepark Handel achter de kapel. De Duitse Orde, een machtige Ridderorde die de eigenaar was van de vrije heerlijkheid Gemert (en later ook het Gemertse Kasteel heeft gebouwd) en ook van het leengoed Handel, was ook zeer toegewijd aan Maria en heeft de kapel en ook de daaropvolgende kapel die in de vijftiende eeuw werd gebouwd ver groot en verfraaid. Het Mariabeeldje is nu nog, verguld, te bezichtigen.

Huis Bloemendael In 1723 namen drie pelgrims hun intrek in het huisje van de voormalige koster van de kapel in Handel. Deze drie broeders waaronder ook Daniel 'de Brouwer' Vervest waren de nieuwe koster, en zij namen de zorg van de kapel en misdienaars op zich. Zo begonnen zij met het brouwen van bier, het bewerken van land en het vervaardigen van miskaarsen. Zij begonnen ook les te geven aan kinderen in de buurt en van verder die elders geen Katholieke schoolgang konden krijgen.

Dit kon wel in Handel omdat dat binnen de grenzen van de Vrije heerlijkheid Gemert lag, dat niet onder de protestantse Staten van Holland viel maar onder de invloedrijke religieuze ridderorde de Duitse Orde, die hun organisatie hadden gevestigd in het Gemertse Kasteel. De gemeenschap breidde zich dan ook uit en het Huijs Bloemendael werd gebouwd in 1734 om hen beter te kunnen onderbrengen. Nu had de Duitse Orde een verdrag met de Staten van Holland dat geen kloostergemeenschap van meer dan vijf personen binnen de grenzen van Gemert mocht bestaan. Er begon gemopper te komen in de Duitse Orde en ook van de Gemertse brouwers die de brouwerij in Handel als concurrentie zagen. Nu waren de Broeders Penitenten in Handel lid van de derde regel (dat wil zeggen de regels waar een bepaalde orde aan moest voldoen, de eerste regel behandelde de monniken, de tweede regel de nonnen, de derde, wat lossere, regel de zogenaamde kwezels) en als zodanig wel godsvruchtig maar niet aan de leefregels van monniken gehouden. Ze waren geen kloostergemeenschap voerden ze aan, maar de bui mogelijkerwijs zien hangend besloten ze toch maar te verhuizen, en wel één kilometer naar het noorden, naar Boekel. Dat was toentertijd onderdeel van het Land van Ravenstijn, ook een vrij gebied dat geen overeenkomst met Holland had gesloten. Hier stichtten zij Huize Padua en later, in 1826, het eerste krankzinnigeninstituut van Nederland. Wel bleven ze voor het onderhoud van de Handelse kapel zorgdragen.

In 1852 is klooster De Weyst op Handels grondgebied gebouwd voor de Capucijnerorde, door de toenmalige rector van de Broeders Penitenten, die wel priester was, de Capucijnse pater Petrus van Oorschot. De monniken leven volgens de regels van Franciscus van Assisi.

Kloosterrondwandeling Boekel-Handel

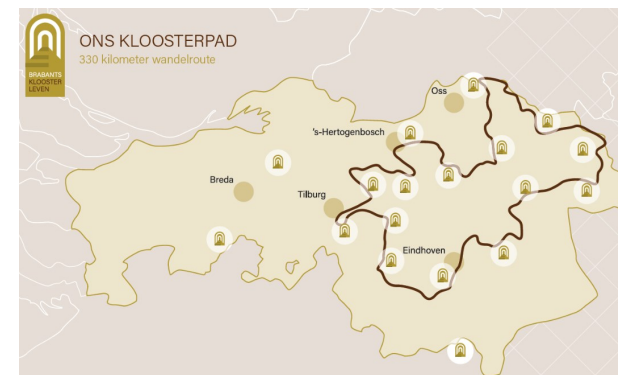
circa 6,7 km

Startpunt: Museum De Kluis.

Daniel de Brouwerstraat.

De wandeling is een onderdeel van Ons Kloosterpad. Meer informatie via www.Brabantskloosterleven.nl en <https://www.landvandepeel.nl/nl/routes/3657113996/kloosterrondwandeling-boekel-en-handel>

Foto's en tekst: VVV Gemert-Bakel

VVV Gemert-Bakel

Ridderplein 49

5421 CX Gemert

0492 36 66 06

info@vvvgemert-bakel.nl

